

Warszawa, 22 stycznia 1938 r.

URZĄD PATENTOWY

A47c 17/04
BIBLIOTEKA

Urzędu Patentowego
Rzeczypospolitej Polskiej

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 25703.

Josef Teltscher
(Wiedeń, Austria).

Kl. 34 g, 14/01.

34g 17/04

Krzesło, dające się zamieniać na leżak.

Zgłoszono 16 kwietnia 1936 r.

Udzielono 28 października 1937 r.

Pierwszeństwo: 17 kwietnia 1935 r. (Austria).

Znane są krzesła poręczowe z odrzuca-
nym oparciem, połączonym przegubowo z
siedzeniem, w których przy odrzucaniu
oparcia z położenia właściwego siedzeniu
do położenia, zajmowanego przy leżeniu,
siedzenie, opierające się przodem na sztyw-
nym stojaku, przesuwa się ku przodowi i
odchyła przy tym na podporze, umocowa-
nej w przedniej części stojaka krzesła. Ta-
kie krzesła posiadają tę wadę, że w miarę
nachylania siedzenia podczas przestawiania
do położenia, właściwego leżeniu, wzrasta-
ją siły, działające w odwrotnym kierunku,
wobec czego przy położeniach krańcowych
siedzenia znajduje się ono w zasadzie w
stanie równowagi chwiejnej, która u sie-
dzącego wywołuje uczucie niepewności.

Z tego powodu proponowano celem

uniknięcia tej niedogodności stosowanie
sprężyn. Sprężyny jednak mają znowu tę
wadę, że napięcie ich w miarę rozciągania
się wzrasta i w miarę kurczenia się maleje,
wobec czego nie mogą one wytworzyć siły,
zapewniającej równowagę stałą pomiędzy
siedzeniem i oparciem krzesła.

W tych znanych krzesłach część, na
której opiera się przód siedzenia, jest nie-
ruchoma, wobec czego położenie przegubu
oparcia na sztywnym stojaku, jak również
wskazana część, na której opiera się sie-
dzenie, wyznaczają stopień nachylenia sie-
dzenia i oparcia w położeniu wyciągnię-
tym. Nachylenie to musi być znaczne, gdyż
w razie przeciwnym przegubowe połącze-
nie oparcia ze stojakiem znajdowałoby się
zbyt nisko, co powodowałoby znowu zbyt

wielką wywrotność oparcia, niewygodną dla siedzącego.

Krzesło według wynalazku nie posiada wskazanej wady, gdyż podpora przodu siedzenia posiada powierzchnie prowadne, względnie szczeliny prowadne tak wygięte, iż siedzenie na początku swego ruchu z położenia, właściwego siedzeniu, zostaje uniesione równoległe i dopiero tuż przed zajęciem położenia leżącego doznaje pewnego pochylenia.

Wskazana budowa posiada przede wszystkim tę zaletę, że nachylenie siedzenia i oparcia w położeniu rozciągniętym jest niewielkie, ponieważ przednia część siedzenia w stosunku do położenia przegubowego połączenia z oparciem zostaje podniesiona. Fakt ten sprawia, że położenie leżące jest dla osoby używającej go znacznie wygodniejsze. Dalsza zaleta polega na tym, że w każdym położeniu siedzenia równoważą się siły, działające na oparcie i na siedzenie, wobec czego pozbawione są one wywrotności. Przy tym jest zbyteczne stosowanie wszelkich środków dodatkowych, jak sprężyny lub podobne narządy. Szczególnie nadaje się krzesło według wynalazku dla chorych lub uzdrowieńców, gdyż mogą oni zmienić lub zachować swe położenie bez cudzej pomocy jedynie przez przemieszczenie ciężaru swego ciała z położenia siedzącego do leżącego i na odwrót.

W krześle według wynalazku obydwie listwy boczne ramy siedzeniowej wyposażone są u dołu w powierzchnie prowadne wygięte, opierające się na poprzecznej listwie, przy czym każda z tych powierzchni posiada większe nachylenie z tyłu, a mniejsze na przodzie. Kształt wygięcia wspomnianej powierzchni zależy od wymiarów krzesła, a mianowicie od długości, zawartej między przegubem oparcia i siedzenia, a miejscem przegubowego połączenia oparcia ze stojakiem krzesła. Jeżeli wymiar ten jest krótki, to krzywa musi być bardziej stroma i na odwrót. Wynalazek nie ograni-

cza się jednak do tej jednej postaci wykonania. Ten sam wynik osiąga się, jeżeli siedzenie zaopatrzyć na przodzie i bokach w czopy, które bądź zachodzą w odpowiednio ukształtowane i zakrzywione szczeliny w bocznych częściach nieruchomego stojaka, bądź opierają się na odpowiedniej krzywiźnie. Krzywa tych szczelin jest przy tym wygięta ku dołowi w przeciwieństwie do wspomnianego na pierwszym miejscu przykładu wykonania, w którym wypukłość skierowana była ku górze. Krzywa ta ma jednak początkową część stosunkowo powoli wznoszącą się i dopiero ku końcowi ruchu staje się bardziej stroma.

W innej postaci wykonania boczne części siedzenia mogą być zaopatrzone w występy, ślizgające się po odpowiednio wygiętej powierzchni prowadnicy. Wygięciu powierzchni, po której ślizgają się te występy, należy nadać podobny kształt, jak w przytoczonym uprzednio przykładzie wykonania. Wobec powyższego siedzenie wraz z oparciem w położeniu rozciągniętym posiada takie słabe nachylenie, że osoba korzystająca z mebla może wygodnie leżeć. Do tego dołącza się jeszcze ta okoliczność, że w każdym położeniu, a także w pozycjach pośrednich między siedzącą a leżącą, siły, działające na ruchome części krzesła, znajdują się stale w równowadze, tak że bez przemieszczenia ciężaru ciała nie ma mowy o przestawieniu tych ruchomych części.

Rysunki przedstawiają dla przykładu postacie wykonania przedmiotu wynalazku, a mianowicie fig. 1 wyobraża w przekroju jedną postać wykonania, a fig. 2 i 3 — inne postacie w widoku bocznym.

Sztywny stojak krzesła poręczowego (fotelu) według fig. 1 składa się z nóg 1 i 2, dalej z łączących je u góry poręczy 3, dolnych listw bocznych 3ª oraz poprzeczek 4 i 5, łączących obydwie boki krzesła w sztywną całość. Tylne nogi dobrze jest pochylić nieco ku przodowi i zaopatrzyć

każdą z nich w nakładkę 6. Te nakładki 6 połączone są ze sobą poprzeczką 7. Pomiedzy tylnymi nogami 2, 2 osadzone jest obrotowo względnie wychylne na czopach 9 oparcie 8, połączone z ramą siedzeniową 11 za pomocą przegubów 10, a rama siedzeniowa 11 opiera się od przodu na poprzeczce 12, umocowanej między bocznymi listwami 3^a. Oparcie i siedzenie dobrze jest wyposażyć w wyścielenie 14 odpowiedniej grubości. Dolne brzegi 11^b bocznych listw 11^a, za pośrednictwem których rama siedzeniowa 11 opiera się na przedniej poprzeczce 12, wycięte są według krzywej takiej, że przy odchyleniu oparcia 8 rama siedzeniowa 11 zostaje uniesiona w górę również na przodzie wówczas, gdy za pośrednictwem oparcia jest pchnięta ku przodowi.

Krzywizna krawędzi 11^b bocznych listw 11^a, jak również odpowiadające jej skośne ustawienie przedniej poprzeczki 12 są tak dobrane, że w każdym położeniu ramy siedzeniowej i oparcia siedzenie i oparcie wzajemnie się równoważą.

Według fig. 2 przednia noga 1 wykonana jest wraz z poręczą 3 z jednej sztuki. Różnica między postaciami wykonania według fig. 1 i 2 jest następująca. W krześle według fig. 1 poprzeczka 7 ogranicza wychylenie oparcia przy przekształceniu krzesła na leżak, a przedni koniec 11^a krzywej krawędzi 11^b bocznej listwy ramy siedzeniowej posiada postać haka 11^c, ze względu na ograniczenie położenia oparcia w krześle według fig. 1, zaś w krześle według fig. 2 umieszczona jest z tyłu listwa 15, jako oporek dla przegubu 10 między oparciem 8 a siedzeniem, ograniczająca położenie obydwóch tych części w pozycji krzesła. Położenie, właściwe leżakowi, wyznacza poprzeczka 16 między obydwoma poręczami 3. W przykładzie wykonania według fig. 2 listwy 12 i 5 według fig. 1 zastąpione są jedną listwą. Części boczne 11^a posiadają występy 21, które spoczywają na

odpowiednio krzywych torach 22, znajdujących się ewentualnie na nakładkach 3^b części bocznych 3^a, i dają się na nich przesuwąć wraz z siedzeniem, tak jak w krześle według fig. 1.

Krzesło według fig. 3 posiada podobne części, jak krzesło według fig. 1 i 2, jednakże z tą różnicą, że rama siedzeniowa 11 jest zaopatrzona z boków w dwa czopy 18, wchodzące w odpowiednie krzywe szczeliny 19 w każdej z bocznych prowadnic 20 między przednimi nogami 1 a bocznymi listwami 3ª stojąca krzesła. Szczelina 19 każdej prowadnicy 20 jest tak pochylona, że na początku obrotu oparcia 8 powierzchnia siedzenia przesuwana się nasamprzód w zasadzie równolegle, a następnie przy równoczesnym wznoszeniu się w górę daje się pochylić.

Wynalazek nie ogranicza się do krzeseł, ale może znaleźć zastosowanie również do innych mebli do siedzenia, np. ławek.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Krzesło, dające się zamieniać na leżak, posiadające oparcie, połączone przegubowo z przesuwającym po prowadnicy siedzeniem, znamienne tym, że prowadnica ta posiada powierzchnie lub szczeliny prowadne tak wygięte, iż siedzenie na początku przesuwania z położenia, właściwego siedzeniu, jest unoszone w górę równolegle i dopiero tuż przed osiągnięciem położenia, właściwego leżeniu, zostaje nieco pochylone.

2. Krzesło według zastrz. 1, znamienne tym, że powierzchnie lub szczeliny prowadne mają przebieg ciągły i wykazują na odcinku, prowadzącym siedzenie na początku ruchu, mniejsze pochylenie, niż na odcinku, prowadzącym siedzenie przy końcu ruchu.

Josef Teltscher.
Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.

